

ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τι καταδεικνύει η εμπειρία της πανδημίας COVID-19 - Βασική προτεραιότητα ήταν και παραμένει η πληρέστερη κάλυψη των πραγματικών αναγκών των ελλήνων ασθενών με μία δημόσια φαρμακευτική δαπάνη η οποία θα επαναπροσδιοριστεί βάσει επιστημονικών και επιδημιολογικών στοιχείων και δεδομένων

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΥΓΕΙΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΙ ΜΕ ΔΥΝΑΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η πανδημία COVID-19 έφερε στο φως κενά και ανεπάρκειες των συστημάτων υγείας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα μαθήματα που μας δίδαξε η πανδημία είναι πολλά:

- 1) Παγκοσμίως, αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα, αναδείχθηκε η υποχρηματοδότηση του συστήματος υγείας.
- 2) Η αποδοτικότητα του υγειονομικού μας συστήματος πρέπει να αυξηθεί ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να περιοριστεί η σπατάλη πόρων, οικονομικών και ανθρώπινων.
- 3) Η ανάγκη ενίσχυσης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας είναι επιτακτική, μεταξύ άλλων και για την ανακούφιση των νοσοκομείων από την πίεση.
- 4) Η έλλειψη υγειονομικού προσωπικού αποτελεί εμπόδιο στην παροχή κατάλληλης υγειονομικής φροντίδας.
- 5) Παρατηρήθηκε καθυστερημένη ή ελλιπή φροντίδα για μη COVID-19 ασθενείς (π.χ. χρονίως πάσχοντες, καρκινοπαθείς κ.ο.κ). Ακόμη και παράλειψη προγραμματισμένων επισκέψεων χρονίως πασχόντων.
- 5) Διαπιστώθηκε η ανάγκη άμεσης μετάβασης σε ψηφιακά / απομακρυσμένα μοντέλα παροχής φροντίδας.
- 6) Η υγειονομική φροντίδα πρέπει να εστιάσει πολύ περισσότερο στην πρόληψη και τον έλεγχο των ασθενειών. Η επένδυση στην πρόληψη είναι επένδυση στη δημόσια υγεία και την οικονομία. Η απόφαση της πολιτείας να εξαιρέσει τα εμβόλια από τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη και να τα χρηματοδοτήσει με επιπλέον πόρους είναι απόλυτα σωστή. Αρκεί μόνο να αναφέρουμε πρόσφατη μελέτη του Κέντρου Λοιμωδών Νοσημάτων (CDC), των ΗΠΑ, που σημειώνει ότι για κάθε δολάριο που δαπανάται για τον παιδικό εμβολιασμό εξοικονομούνται 3\$ όσον αφορά το άμεσο κόστος και 10\$ όσον αφορά το συνολικό κόστος για την κοινωνία.

Απόλυτα ορθές είναι και οι αποφάσεις για διάθεση εμβολίων μόνο με ιατρική συνταγή καθώς και η σύσταση εθνικού μητρώου εμβολιασμών. Ωστόσο η εφαρμογή της πρώτης είναι μερική, ενώ η δεύτερη παραμένει ως πρόθεση αφού δεν έχουμε δει κάτι στην πράξη.

7) Αναδείχθηκε η ανάγκη για αυξημένο συντονισμό και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων (ερευνητικής κοινότητας, φαρμακοβιομηχανίας, θεσμικών οργάνων της ΕΕ, κυβερνήσεων, ρυθμιστικών αρχών και συστημάτων υγείας) σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, όπως έχει τονίσει και η επίτροπος Υγείας κυρία **Στέλλα Κυριακίδου**.

8) Αναγνωρίστηκε, τέλος, η αξία της φαρμακευτικής καινοτομίας και η ανάγκη να υιοθετήσουμε πολιτικές που την ενισχύουν και όχι πολιτικές που την υπονομεύουν. Αποτελεί πρωτοφανές φαινόμενο και τεράστιο επιστημονικό επίτευγμα η ανακάλυψη και διάθεση εμβολίου για την COVID-19 σε λιγότερο από έναν χρόνο! Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ξεκινήσει να εμβολιάζονται από το τέλος του 2020 – ήδη περισσότερες από 30.000.000 δόσεις έχουν παραδοθεί στην ΕΕ – δίνοντας ένα ισχυρό μήνυμα ελπίδας για το τέλος της πανδημίας και τη σταδιακή επαναφορά σε μία νέα κανονικότητα. Στη χώρα μας μόλις έναν χρόνο μετά την εμφάνιση της COVID-19 έχουν πραγματοποιηθεί περισσότεροι από 1.000.000 εμβολιασμοί. Και αυτή είναι μόνο η αρχή, καθώς οι συνεργασίες μεταξύ φαρμακευτικών εταιρειών πολλαπλασιάζονται διαρκώς επιταχύνοντας ακόμα περισσότερο τη διαδικασία

παραγωγής εμβολίων και ξεπερνώντας τις αρχικές δυσκολίες.

Οι προκλήσεις για το φάρμακο

Ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας στην Ελλάδα από την πρώτη στιγμή ανταποκρίθηκε άμεσα στις αυξημένες ανάγκες του συστήματος υγείας λόγω COVID-19. Οι εταιρίες-μέλη του ΣΦΕΕ εξασφάλισαν επάρκεια φαρμάκων και δραστικών ουσιών για τους Έλληνες ασθενείς, ενώ ταυτόχρονα υλοποίησαν και υλοποιούν σημαντικές δωρεές.

Κυβέρνηση και λοιποί εταίροι στον τομέα της υγείας είμαστε αντιμέτωποι με μία τεράστια πρόκληση, να θωρακίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το σύστημα υγείας. Ένας πυλώνας που μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε αυτό είναι η απελευθέρωση του δυναμικού ανάπτυξης που έχει ο κλάδος του φαρμάκου.

Την τελευταία διετία έγιναν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως η χρηματοδότηση της δαπάνης των εμβολίων με χωριστό, πρόσθετο κονδύλι, η δυνατότητα συμψηφισμού των επενδύσεων με το clawback, καθώς και ο τριπλασιασμός του φορολογικού συντελεστή υπερέκπτωσης, από το 30% στο 100% για επενδύσεις σε Έρευνα & Ανάπτυξη. Παραμένουν όμως η ατομία και οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην κατεύθυνση των δομικών μεταρρυθμίσεων.

Βασική προτεραιότητα ήταν και παραμένει η πληρέστερη κάλυψη των πραγματικών αναγκών των ελλήνων ασθενών, με μία δημόσια φαρμακευτική δαπάνη η οποία θα επαναπροσδιοριστεί βάσει επιστημονικών και επιδημιολογικών στοιχείων και δεδομένων. Η σημερινή χρηματοδότηση είναι απόλυτα ανεπαρκής και την υπέρρογκη υπέρβασή της επωμίζονται οι ασθενείς, μέσω αυξημένων εισφορών, και οι φαρμακευτικές εταιρείες, μέσα από τις διαρκώς αυξανόμενες και ανεξέλεγκτες υποχρεωτικές επιστροφές που κοντεύουν να εξισωθούν με την κρατική χρηματοδότηση (εκτίμηση για €1,8 δισ. συνολικά το 2020)!

Οι 7 προτάσεις-πυλώνες δράσεων του ΣΦΕΕ

Προς επίρρωση του ανορθολογικού και αντιαναπτυξιακού ρόλου του μηχανισμού υποχρεωτικών επιστροφών, τόσο οι πέντε τελευταίες εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Surveillance Reports της Commission) όσο και η πρόσφατη έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη υπογραμμίζουν πως το ανεξέλεγκτο ύψος τους απειλεί τη βιωσιμότητα της φαρμακευτικής πολιτικής και του συστήματος υγείας. Ο προσδιορισμός και μόνο ενός ανώτατου ορίου για τις υποχρεωτικές επιστροφές, κατά το μέγιστο στα επίπεδα του 2018, θα αποτελούσε σημαντική εξέλιξη εξορθολογισμού, δικαιοσύ-

νης και προβλεψιμότητας. Ιδιαίτερα εάν συνδυαστεί και με την έννοια της συνυπευθυνότητας πολιτείας και φαρμακευτικού κλάδου για την προώθηση βιώσιμων πολιτικών στον χώρο της Υγείας.

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο εδράζονται και οι θέσεις του ΣΦΕΕ (αποτέλεσμα ενδελεχούς μελέτης της Deloitte - 2020), τις οποίες έχει παρουσιάσει στην κυβέρνηση ήδη από τον Ιούνιο του 2020 και συνοψίζονται σε 7 πυλώνες δράσεων:

- 1ος: Επαναπροσδιορισμός της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης.
- 2ος: Αύξηση αποτελεσματικότητας του συστήματος.
- 3ος: Αναθεώρηση του μηχανισμού επιστροφών (clawback).
- 4ος: Ενίσχυση της πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες.
- 5ος: Προώθηση επενδύσεων.
- 6ος: Ενίσχυση εποπτείας συστήματος και αξιοποίηση ψηφιακών δυνατοτήτων.
- 7ος: Προώθηση κοινωνικής και ηθικής ευθύνης.

Αυτός είναι ο οδικός χάρτης που θα απελευθερώσει την αναπτυξιακή δυναμική της φαρμακευτικής βιομηχανίας, συμβάλλοντας στη δημόσια υγεία, κοινωνία και οικονομία με θέσεις εργασίας και επενδύσεις στην παραγωγή και στην έρευνα.

Ο κ. Ολύμπος Παπαδημητρίου είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ).

Ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας στην Ελλάδα από την πρώτη στιγμή ανταποκρίθηκε άμεσα στις αυξημένες ανάγκες του συστήματος υγείας λόγω COVID-19. Οι εταιρίες-μέλη του ΣΦΕΕ εξασφάλισαν επάρκεια φαρμάκων και δραστικών ουσιών για τους Έλληνες ασθενείς, ενώ ταυτόχρονα υλοποίησαν και υλοποιούν σημαντικές δωρεές